

KUKÁTKO 4

XXIII. národní přehlídka amatérského divadla pro děti

Rakovník 2004

O krásné Vasilise a třech kouzelnicích

Pohádku na klasické motivy ruských pohádek nám představil divadelní spolek **Malá scéna ZUŠ Zlín** pod režijním vedením pana **Martina Dominika Polínka**. Logicky jsem se rozhodla vyzpovídat právě jeho. Překvapivě se k nám záhy přidali i další členové souboru. Představení jsme proto mohli rozebrat z různých pohledů.

O krásné Vasilise není tradiční hra. Jak jste ji hledal?

Martin Dominik Polínek: Hru jsem našel v mé duši, protože mám velice rád ruské pohádky.

Vedete dramatický kroužek pro děti. Co dál?

M.D.P.: Působím na Pedagogické fakultě Univerzity Palackého v Olomouci a mimo jiné jsem učitel na ZUŠ literárně dramatického oboru.

Jak se v dětském kroužku hledají představitelé dospělých rolí?

M.D.P.: U základní umělecké školy máme občanské sdružení Malá scéna, která působí již 35 let. Je to divadelní soubor a ti lidé se rekrutují z bývalých žáků školy.

S čím se nám představíte příště?

M.D.P.: Připravujeme s dětmi novou

pohádku. Pohádku o nezbedných strašidlech, která je autorská. Tam se děti zapojují víc. Tato byla jejich první hra, kde si ozkoušely hru a pohyb na jevišti. **Zkuste zapátrat v paměti a prozradit nám nějakou tu veselou historku ze zákulisí.**

M.D.P.: Při zkouškách je většinou práce, takže veselé příhody se stávají při představení, ale tam to musíme zamuflovat. Já si na nic nevzpomínám. To jste mě zaskočila. (volá na Lenku Krutilovou, tedy na Ohnivou paní)

Lenka Krutilová: Krásné bylo, když na představení máme konečný nástup všichni tři kouzelnice a my jsme se s jednou kouzelnicí zakecaly, sedíme v šatně, pořád vykládáme, vykládáme a najednou na jevišti je hromové ticho, podívaly jsme se na sebe a říkáme si,

že se tam asi něco děje a co dělají a my jsme tam nebyly a měly jsme tam být. Pak sem tam si někdo zlomí ruku, vy-píchne oko, ale to jsou jen takové detaily. **Holky, vás je. Řekněte mi, kdy jste začaly chodit do dramatického kroužku?**

Terezka: Já třeba od první třídy. U každé z nás je to jinak.

Majka: Od čtvrtý, já, ne, vlastně od třetí. **Pan režisér vám role přisoudil, jaká je ale vaše oblíbená? Kterou postavu byste si samy rády zahrály?**

Majka: Chtěla bych být ohnivou paní, protože mám ráda červenou barvu.

Terezka: Chtěla bych hrát Vasilisu. Je hodná a má dobré srdce.

Věra: Já také Vasilisu, protože se mi líbí modrá.

Baví vás hrát?

Všechny: Jo!

Terezka: Ale již se těšíme na druhou pohádku. Už čteme scénář a my budeme mít i hlavní role.

Našla by se nějaká pasáž, která vás baví víc než ostatní?

Majka: Nás baví všechno.

Terezka: Třeba paprsky, ale démoni jsou taky dobří.

Je něco, co vás nebaví?

Majka: Dvořané. (smích)

Holky, jaké jsou zkoušky a jak často zkoušíte?

Terezka: Zkoušky jsou dobré. Jsou hromadné a je na nich sranda. Zkoušíme pravidelně každý pátek a když hrajeme pohádku, přijdeme si ji raději ještě v sobotu nebo v neděli znovu vyzkoušet.

Co kluci? Jak se cítí mezi takovou kupou holek?

Majka: Jsou dobří.

Terezka: Jo, jsou skvělí, ale teď začínají mít takovou tu pubertu a jsou hrozní. (smích)

Sendy Nováková

O krásné Vasilise aneb O třech kouzelnicích

Divadelní soubor Malá scéna ZUŠ Zlín

Inscenace O krásné Vasilise ZUŠ Malá scéna Zlín rozhojnila řadu muzikálů přítomných na této přehlídce, pohříchu ale ne příliš šťastným způsobem. Dvě klasické ruské pohádky (O krásné Vasilise a Finist, jasný sokol) byly propojeny v silně konfúzní, neřkuli rozbředlý tvar, který pouze mechanicky hromadí motivy jednotlivých pohádek s minimálními náznaky logického propojení. Příběh se prakticky vytrácí, stává se nesrozumitelným a místy až nesmyslným (Kostěj Nesmrtelný se po vrcholné scéně svého zabití vzápětí znovu vrátí na jeviště, jako by se nechumelilo). Nadto postrádá postavy, s jejichž vývoji a osudy bychom mohli jako diváci „jít“ - největší náběh k tomu pozorujeme u Vasilisy, ale ta je přespříliš pasivní a trpně vláčená rozhodnutími druhých (nechápeme navíc, čím je vedena k odnesení věčného světla od baby Jagy, když její rozhodnutí ukrást oheň, které by to mohlo motivovat, je až následné). O své štěstí se Vasilisa zkrátka nijak aktivně nezaslouží - v potřebné chvíli vždy přichází jako deus ex machina Sluneční paní, která za ni vše vyřeší.

Z takového materiálu se dala stěží vytěžit ucelená inscenace. Také herecký soubor se mohl jen obtížně projevit, neboť text

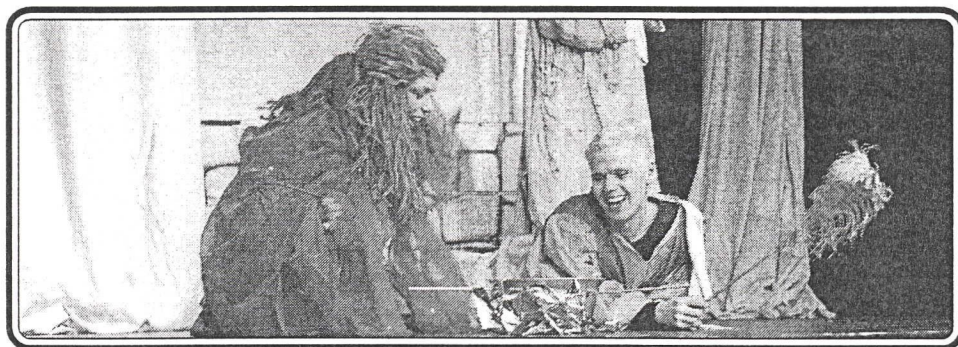
v podstatě neobsahuje skutečné dramatické situace, nabízející možnost aktivního hereckého jednání. Soubor si také podrazil nohy nedomyšleným výtvarným pojetím, zejména problematickým (či spíše chybějícím) členěním scény, které nepomáhá ani zajímavějším aranžmá, ani (zejména) změnám prostředí a atmosféry.

Co se týče songů - abychom se vrátili k na úvod zmíněné muzikálovosti - nejsou melodicky nezajímavé, jejich problémem je však poněkud sterilně realizovaná nahrávka a především silně „nenapadnuté“ texty. Jejich největším hříchem z „muzikálového hlediska je to, že pouze ilustrují či dopovídají danou situaci, ani neposunují děj.

Klíčový bod na závěr - výrazné zapojení malých dětí do inscenace klade otázku,

zda se tato inscenace (už s ohledem na to, že je produkcí základní umělecké školy), nenaplnuje spíše záměry dramatickových výchovných. Pak by byla možná částečně akceptovatelná i nespojitost příběhu, neboť by šlo o existenci dětí na jevišti v jistých motivech z ruských pohádek. I tady bychom však museli konstatovat, že ta existence je neinvenčně pojata, jejich výstupů coby slunečních paprsků je nadbytečné a ve scéně u cara, kde je jejich existence coby druhého plánu aktivní, zcela rozbíjí divácké soustředění na významově podstatný plán první. Je-li tedy rakovnická národní přehlídka přehlídkou divadla pro děti hraného dospělými (nadto divadlo hrané dětmi má svou vlastní národní přehlídku), zůstává otázka, zda zde byla zlínská inscenace „správně“, viset ve vzduchu.

Jan Šotek Šotkovský

Tulácké pohádky

Divadlo Na Vyhlídce Tábor

Tři pohádky, spojené tématem zápasu člověka s rozličnými nadpřirozenými silami, pocházející z knihy Pavla Šruta „Dlouhán Tom a prcek Tom a jiné velice americké pohádky“, spojil soubor Divadla Na Vyhlídce Tábor do představení pod názvem Tulácké pohádky. Tulácké, neb jsou spojeny a vyprávěny postavou tuláka Jacka, jehož osud je také jednou z pohádek objasněn.

Že Šrutovy pohádky jsou inscenátory českého divadla pro děti často vyhledávány, je obecně známo. Vycházejí však ze specifické pohádkové tradice a jejich slovesný půvab se na jevišti dožaduje razantní divadelní transformace. V tomto smyslu však práce tábořských zůstala na polovině cesty. V představení tak zůstávají - řečeno s nadsázkou - nestrávené epické zbytky. Ve všech třech pohádkách je to, co je předváděno na jevišti, v mnohém poplatno stylu slovesného vyprávění - často postrádáme

účinnou zkratku, stříh, jevištní metaforu. Zejména v pohádce druhé a třetí (Jack a starý čert, Willy a Chlupatec) se tak temporytmus představení stává značně rozvleklým. Oba příběhy jsou nám odvyprávěny se vši pomalou epickou důkladností. Ve třetím příběhu je to obsažný popis všech tří Willyho přelstění Chlupatce (nadto se až po druhém pojmenuje, že právě o onen počet tři přelstění jde). Třetí pohádka je též dějově rozmlžena tím, že motiv Willyho bratra, uneseného Chlupatcem, který na začátku považujeme za základní motivaci jeho snahy o likvidaci Chlupatce, se postupně z pohádky zcela vytrácí.

(Co se týče základního dějového sdělení, bylo vyznění druhé pohádky na hodnotící poradě ironizováno v duchu - „rozumím tomu jako - hojně konzumuj alkohol a budeš nesmrtelný“. Klíčový významový moment pohádky, fakt, že Jack je skutečně vyhnancem odevšad, odmítnutým

peklem a - zejména! - nebem a odsouzeným tak k ahasverskému životu, je inscenátory zcela neakcentován). Pozitivem je pak hudební složka inscenace, prozrazující muzikalitu souboru a odpovídající stylovému ladění a atmosféře inscenace.

Přes vcelku příjemné podání první pohádky tak troskotá inscenace Tuláckých pohádek zejména na nedostatečném režijním vedení, zejména co se týče tempa a mizanscénického řešení inscenace. Herecký potenciál souboru - především představitelů Alice a Jacka - je přitom nezanedbatelný.

Jan Felix Šotkovský

Dudáci a vlčí hlavy aneb Něco o Chodech

DS Hyjta Domažlice

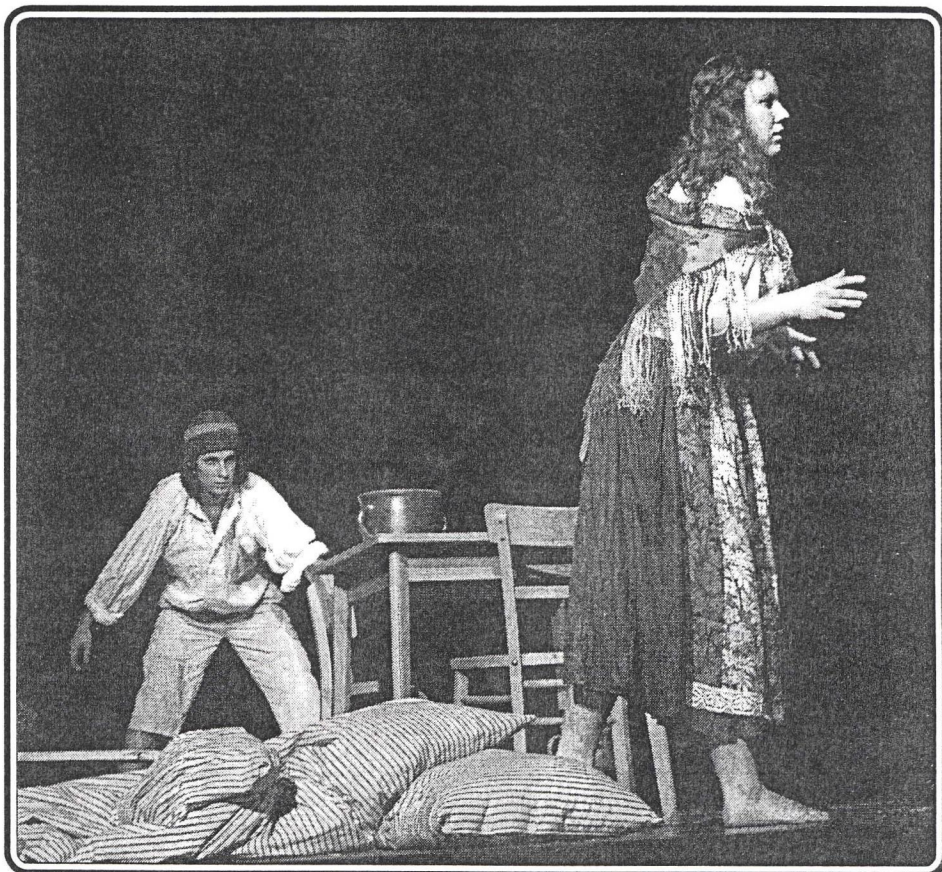
DS Hyjta Domažlice uvedl svou chodskou variaci dle Zdeňka Šmída porotní sbor do rozpaků. Pochyby naznačené u představení zlínských zde mohou zaznít naplno – toto představení se z kontextu Popelky zcela jednoznačně vymyká a patřilo by spíše na Náchodskou Prima sezónu, Šrámkův Písek či Wolkrův Prostějov. Ano, Wolkrův Prostějov, neboť o co v něm jde především, není dramatizace textu, převod v dramatický tvar, ale zdivadelňování, zjevištnování drobných fejetonisticky pojatých Šmídových črt. S nedramatickou literaturou je zde jako s nedramatickou přiznaně pracováno. A také ti, kteří již na začátku spontánně vzkřikli „Dramka!“, nejsou daleko od pravdy. K tzv. hlavnímu proudu představení, vznikajícím v kroužcích dramatické výchovy, přináleželo domažlické představení v mnoha očividných rysech (důraz na mluvené slovo, kolektivní vypravěčství, scénická a kostýmní askeze, metaforické užívání reálných předmětů, neustále přítomný prvek hry - nehraji postavu, ale hraji si na postavu a zůstávám na jevišti sám za sebe atd.). Nelze než konstatovat, že v tomto kontextu patří rozhodně Dudáci a vlčí hlavy k představením vkusnějším, kreativnějším a zábavnějším. Oproti ostatním představením Popelky mělo toto jednu výhodu – s dětským či

adolescentním publikem zde komunikují jejich de facto vrstevníci (adekvátně doprovázeni chodskými lidovkami v bigbeatové verzi). Tato komunikace mezi jevištěm a hledištěm na soutěžním představení také víceméně zdárně proběhla – až na několik významových šumů (zájemce o detaily odkazují na tzv. stínovou porotu). Dlužno ovšem podotknout, že se jistě nejedná o inscenaci bez problémů – v prvních dvou ze tří „kousků“ jsou časově značně přeceněny divadelní možnosti Šmídova textu, což spolu s nevyváženým temporytmem činí první povídku pro diváka až na konečnou, na mnoha

místech je text akcí pouze ilustrován, aniž by k němu divadelní akce přidala novou významovou kvalitu, scéna, kostýmy a použité rekvizity nejsou voleny podle jednotného výtvarného klíče (náznak či metafora jsou střídány těžkopádným realismem – ukázkový příklad jsou hudební nástroje, kde jsou vedle sebe skutečné dudy s náznakově znázorněnými houslemi či klarinetem) atd. Představení však naplňuje mnohé ze svých zvolených záměrů (i co se týče divadelní kultivace interpretů samotných) a nasazení a radost ze hry účinkujících je až nakažlivá.

Jan Coolec Šotkovský

Televize FCATV připravuje pro zájemce dokument z Popelky. Výslednou podobu materiálu lze objednat buď u FCA televize, nebo přes DS Tyl. Maximální odhadovaná hranice ceny kazety je okolo 500 Kč.

Všechno je jen o pocitech!

Kdo by ho neznal - je skvělý, vtipný, přátelský, pro ženy atraktivní, pro muže vzorem.

Skvělý herec nejen světového kalibru, ale nebojím se říct i přilehlých vesmírů. Podle těchto indicií již jistě všichni dobře víte, že můj zájem se neobrací na nikoho jiného než na fenomenálního **Jirku Suka**. A aby jste si o něm mohli udělat také ucelený názor, přináším vám rozhovor s touto galaxiální celebritou.

Jak se vyrovnáváte s tak náhlým nárůstem popularity?

Já s tím samozřejmě problémy nemám. Přijímám ji, jak přichází.

Jak se připravujete na svoje role?

Všechno je jen o pocitech. Pocity! Pocity!! Pocity!!! To je oč tu běží.

Toho mě naučil mnou již dávno překonaný učitel Milan Schejbal. Díky Milane!

Jak se vyrovnáváte se situací, že se o vás najednou všude mluví?

Je to samozřejmě skvělé, ale mě jako profesionálního amatéra nemůže nic rozhodit.

Mohl byste nám říct pět vašich hlavních kladných vlastností?

Skromnost, skromnost, skromnost, skromnost, skromnost!!

A váš hlavní záporný povahový rys?

Skromnost! Protože - kde já vlastně už mohl být???

Spousta lidí od vás teď čeká, že se rozrazí dveře a v nich budete připraven vy s neuvěřitelnou show. Dočkají se?

Ne!

Nebojíte se, že se připravíte o fanoušky?

Určitě ne! Ba naopak! Oni mé mlčení budou brát jako větší dramatickou pauzu a budou tedy čekat klidně až do mého posledního vydechnutí.

Co byste chtěl vzkázat jako poselství těm, kteří k vám vzhlížejí již nyní a těm, co k vám budou vzhlížet, až se o vás budou učit?

Všechno je jen o pocitech!

O. Ovce L.

Program na dnešek

Tylovo divadlo

10.00-10.50

Štěpán Jelínek

KRÁL K SEŽRÁNÍ

Doveda Sloupnice

Tylovo divadlo

13.00-14.20

Pavel Dostál a Richard Pogoda

Princ a chud'as

Divadlo Dostavník Přerov

Tylovo divadlo

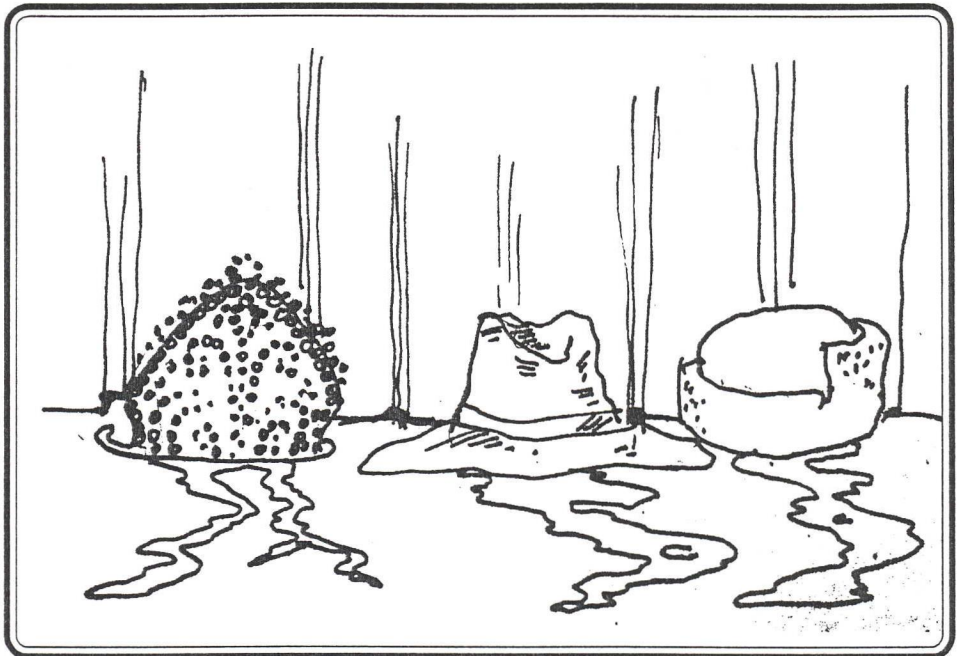
18.30-19.35

Inspirativní představení

William Shakespeare

HAMLET

Divadlo Drak Hradec Králové

Scénograf Pavel Purkrábek ani dnes nezahálel a kreslil, jen tentokrát měl na samotnou přípravu daleko méně času. Kresba je, jak sám přiznal, opět z trochu jiného soudku než včerejší. Speciálně upozorňoval na možnost záměny tekutin plujících z klobouků za tekutiny jiného (organičtějšího) charakteru. A protože taková možnost zde přeci jenom trochu je, rozhodli jsme se v redakci, že pomůžeme k celkovému pochopení díla. Protože nechceme (a nikdy jsme nechtěli) být konkrétní, ani puntičkářští, pouze napovíme: nejedná se v žádném případě o živočišné kapaliny, ani směsi.

Tři dny kondora Jiřího Suka

Tři dny za námi, vážení a milí a musím přiznat, že z ranní siestičky se pomalu stává rituál a vlastně i první zpráva dne, protože málokdo tolik touží po informacích o sobě samotném (jaký byl, co dělal, v kolik šel spát, šel-li vůbec spát, jak vypadá apod.) jako po krušném večeru. A málokdy si sám sobě člověk dokáže přiznat, že o sobě neví v podstatě nic, jako při poctivé opičce. A možná právě proto nebyly moje smysly na začátku prvního představení zlínského DS Malá scéna ZUŠ, O KRÁSNÉ VASILISE A TŘECH KOUZELNÍCÍCH, v obvyklé rovnováze a ani mozek nepracoval způsobem, jakým jsem zvyklý. Několikrát se mi totiž stalo, že jsem něco zaslechl, ale naprosto jsem nebyl schopen si uspořádat, co kdo mluvil, kde vlastně jsem, či kam kráčím. Poté jsem se ale již začal koncentrovat, protože mě přece jenom začalo hryzat svědomí. Otočil jsem hlavu do diváků a... Jedna holčička totiž během první světelné změny nabádala svého souseda Pepička, že právě nastává čas, kdy by se měl bát a nedala pokoj, dokud Pepiček nepřiznal, že se bojí. Celková nálada v hledišti byla poněkud unavená, což bude ale nejspíš tím ránem, protože

spousta dětí si při odchodu pochvalovala jisté úseky, přičemž jsem ovšem nikde nezaslechl jedině, byť jen sebemenší celkové shrnutí. Abychom se drželi oblíbených škatulek, tentokrát nebylo žádné líbilo/nelíbilo. Také je samozřejmě možné, že jsem pouze nebyl zrovna v tu chvíli u diskutujících přítomen. Odpoledne, zrovna ve chvíli, kdy si diváctvo začínalo pomalu zvykat na železné dogma: co si kdo nepamatuje, to ani nezažil, přijelo z Tábora Divadlo Na Vyhlídce s představením TULÁCKÉ POHÁDKY a s hlavním hrdinou opilcem... Už při první větě celé hry, totiž při přiznání tuláka, že neví, kolikátého je a kde spal, polovina sálu souhlasně kývala. Během první povídky se dětské publikum bavilo a dospělejší zaujali klasickou polohu pasivní rezistence, postupem času (především hlavně v druhé povídce, tématicky staršímu obecnstvu přece jen bližší) se ale polohy měnily, dospělí se začali bavit, ale především ty menší děti spoustu věcí nechápaly (jedno děcko vedle mě nebylo s to pochopit, proč chce čert Jacka

vlastně odnést, když nezlobil). Děti jsou ovšem stvoření kreativní a tak se chytaly pouze postavy čerta a báli se. Ve třetí povídce se situace zase pomalu vracela do původních kolejí.

Druhá povídková hra dne, večerní představení Divadelního souboru Hyjta z Domažlic DUDÁCI A VLČÍ HLAVY ANEB NĚCO O CHODECH budila již před představením samotným jistě (jak se později ukázalo mylně) představy. Lidé nabuzeni Alfáckými Psohlavci očekávali podobný příběh, a proto, spolu s trochu rozpačitým začátkem, chvíli trvalo, než si obecnstvo zvyklo, že sleduje další povídkovou inscenaci, tentokrát ne o Američanech, nýbrž o Chodech... Toť bohužel vše, poněvadž v těchto večerních hodinách začínají přijíždět ostatní návštěvníci přehlídky a tak jediná slova vypadávající z úst lidí vycházejících ze sálu se omezovala na pozdravy a jiné radostné vítání.

No a Jiří Suk? Tak snad příště. - ad -

? KVÍZ č. 4 ?

Kolik repríz rakovnického Modroočka bylo odehráno do dnešního dne?